

POLIITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti ma-
ailmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

Lännen suomalaisen työväestön äänenkannattaja

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST.

No. 2

Keskiviikkona, tammik. 3.—Wed., Jan. 3

KYMMEN ES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

Rautatieläiset äänes- tävät yleislakosta

Lakkoa ei voi tulla 2 kuukauteen

New York, tammik. 1 p. — Rautatieläisten unionin presidentit ovat järjestöittensä yleis-äänestyksellä ratkaistavaksi alistanet kysymyksen yleislakon aikamisesta pakottaakseen rautatieyhtiöt lakisääöksellä hyväksytyn 8 tunnin työpäivän myöntämiseen. Yleisäänestyksestä eivät kaikki tulokset voi saapua ennen helmik. 19 p., joten jonkinmoisella varmuudella voitane sanoa, että lakkoa ei tulla kahteen kuukauteen alkamaan.

Muuten ovat rautatieläisten johtomiehet kieltäytyneet asiasta antamasta minkäänlaisesta selostuksesta, sillä he ovat kärsivällisesti ottaneet tapaus-työn kulkua vuoden vaihteeseen asti, jolloin laki astui voimaan. Kaikesta päättäen kuitenkin voitane edellyttää, että rautatieläisillä on mielessä ryhtyä viimeiseen keinoonsa oikeuksien puolustukseen, kun hallituksen taholta ei asian auttamiseksi tehdä muuta kuin verukkeita ja tyhjää lupauksia.

Espanjassa kuohuu rauhanneuvottelu- kysymys. johdosta

Saksalaisille ystävällisyydestä syytetty sanomalehti hyökännyt hallituksen kimppuun siitä, ettei se ole ennen presidentti Wilsonia ehdottanut rauhanneuvotteluita. Lehden toimitus asettui syytteeseen.

Madrid, 2 p. tammik. — Sanomalehti Nacion, jota yleensä pidetään saksalaisille ystävällisenä on hyökännyt ankarasti Espanjan hallituksen kimppuun sen johdosta, ettei hallitus tarjoutunut välittämään rauhaa ennenkuin Yhdysvaltain presidentti sitä ehti ehdottaa. Lehti väittää, että Yhdysvallat on osoittanut siinä määrin liittoutuneitten puoltajiksi, ettei olisi pitänyt tulla kysymykseen Yhdysvaltain välitys rauhanneuvottelussa ja että Espanjan asioitten niin ollen olisi tilaisuudessa saada kunnian toimia välittäjänä. Lehti syyttää, että Espanjan hallitus on taltallaan laiminlyönyt käyttäviä tilaisuuksia hyväksyä, jotta sitä pitämällä saataisiin nauttia sotatarpeitten ulosviennistä, johon liikkeeseen lehti väittää Espanjan pääministerinkin olevan osallisen voittoja saavana liikemiehenä.

Lehden huomautus Espanjan pääministeristä on saanut maan kuohuksiin. Hallitus on nostanut syytöksi Nacionin toimintaa ja omistajaa vastaan, sekä lehden ovat tietäneet, että toinenkin saksalaisystävällinen lehti Tribuna tulee samoin oikeuteen haastettavaksi Saksaa vastaan sodassa olevien valtojen ja Amerikan hallituksen solvauksesta.

Hallitus on antanut kahteen maan määräyksen, että kaikki lehdet, jotka sisältävät sellaisia solvauksia ovat vedettävät oikeuteen.

LINJALAVAN PELÄTÄN TUHOUTUNEEN.

New York, tammik. 2 p. — Valkoisen Tähtien Georgic linjalavan pelätään tuhoutuneen tuhon omaksi, sillä siitä ei ole kuulunut mitään sen jälkeen kuin se jouluk. 3 p. lähti Liverpoolista, Englannista. Georgic on tavallisuudessa katkaissut matkan Atlantin yli 13 vuorokaudessa, joten nelkoon jo onkin täysi syv. Saksalaiset kuitenkin eivät ole ilmoittaneet upotaneensa sellaista alusta, joten jos se on hukkunut, niin onnettomuuteen on tähtynyt olla toiset syv. Georgic on 8,000 tonnin kantoinen alus ja sen lasti on vakuutettu \$1,000,000.

KIELTOLAIN LAA- DINTAA ODOTETAAN USEISSA VALTIOISSA

Pierre, S. D. tammik. 2 p. — Valtion lainlaajitusta kokoon-tui tänään puolisen aikaan. Pa-hetta johtava tuomari, Gates, ot-ti vastaan valtion uusien virka-lijoitten valat. Tämän toimituk-sen jälkeen vaati uusi kuvernööri, Peter Norbeck, pikaisa kieltoain laadintaa, koska val-tion väestö yleisessä äänestyksessä sen viime vaalien aikana hyväksyi.

St. Paul Minn., tammik. 2 p. — Minnesotan lainlaajitusta kokoon-tui tänään aikomuksella alkaa laatia koko valtiota käsit-tävä kieltoain, naisten äänioikeuslaki jne. nykyisellä istun-tokaudellaan, joka päättyy huhtik. 19 p.

Lincoln, Neb., tammik. 2 p. — Nebraskan lainlaajitusta kokoon-tui tänään puolisen aikaan. Ollaan yksimielisiä siitä, että uuden kieltoain laadinta ei mil-tään puolen tule kohtaamaan vastustusta.

Riita Arizonan kuver- nöörin paikasta

Phoenix, Ariz., 2 p. tammik. — Kuvernöörin paikasta riitelevät nykyisin virassa oleva kuvernööri Hunt ja republikaanien ehdokas Campbell ovat estäneet toinen toisensa tekemästä mitään kuvernöörin virkaan tarvittavia tehtäviä, joten valtion ylim hallintovirasto on kokonaan sul-jettu. Hunt on palannut hallit-tusrakennukseen, mutta Camp-bellin lakimiehestä asettamat viralliset asiamiehet ovat kieltä-neet Huntin käyttämästä valtion rahastoa, valtion sinettiä eikä mi-tään muutakaan joita kuvernöörillä hänellä olisi oikeus käyttää. Hunt puolestaan ei ole sallinut Campbellin päästä hallitustaloon väittäen, että hän on tullut vaa-leissa valituksi oikealla tavalla ja että Campbellin saavuttama 30 äänen enemmistö on saatu vaalipetosten kautta.

VILLAN JOUKKO-OSASTOA KURITETTU.

El Paso, Tex., tammik. 2 p. — Guerreron lähellä tapahtui tänään taistelu erään Villan joukko-osaston ja hallituksen joukkojen välillä, jossa kapinalliset joutuivat alakanteen. Hallituksen joukot saivat 140 vankia ja taistelussa kaatui 25 kapinallista. Sen lisäksi joutui hallituksen joukkoille melkoinen ryöstösaalis, jonka nämä rosvoilta takavarikoivat, sekä samalla kelpo va-rasto sotatarpeita, joista mainittakoon: 400 kiviääriä, 8 kannu-na, useita kuularuuskuja 6,000 shrapnellia, 3,000 käsiranaattia, 15,000 kiväärin kuulaa ja vau-nustallinen univormuja.

Villan joukot ryöstäneet kau- pungin.

Laredo, Tex., 2 p. tammik. — Villan joukot ovat valloittaneet ja ryöstäneet Sabinas kaupungin Villa Idaman eteläpuolella tänne saapuneitten tietojen mukaan.

SOTILASJUNA SUISTUNUT RADALTA.

Augusta, Kans., tammik. 2 p. — Muuan Santa Fe vhtiön juna, joka kuljetti New Yorkin val-tion kansallista miliisiä Mexicon rajalta kotiin, suistui radalta Veronan lähellä. Kuusi varustuk-silla lastattua vaunua vierähti v-lös alasin tien sivuun ja sen li-säksi kaksi makuuvaunua meni pois kiskoilta. Ketään ei louk-kaantunut rymäkässä, kun kaik-ki makuuvaunut sattuivat jää-mään pystyyn.

Moskova suljettu sotapakolaisilta

Venäjälle saapuneet rumanialai-
set luultavimmin lähetetään
Siperiaan.

Berlin, 2 p. tammik. — (Say-villen kautta.) Moskovan soti-laspäälikkö on erikoismääräyk-sellä sulkenut kaupungin sotapa-kolaisilta. Moskovan sanotaan olevan tulvillaan Rumaniaista, Odessasta ja muualta sotarinta-man lähteviltä saapuneista pakolaisista. Rumaniaista saapu-vat pakolaiset täst'edes tulevat luultavimmin lähettämään Siperiaan, sillä Venäjän suuremmissa kaupungeissa muuallakin vallit-see ahdistus tilanne pakolaisten tähden.

Rauhan toiveet vä- henevät

Liittoutuneet kieltäytyneet neu-
vottelemasta rauhasta Saksalle
antamassa vastauksessaan. Yh-
dysvaltain presidentille ehdo-
tetaan vastausta, jossa lykä-
tään syy sotaan Saksan kon-
tolle.

Washington, D. C., 2 p. tam-
mik. — Yhdysvaltain hallitusvi-
ranomaiset odottavat liittoutune-
itten hallituksen puolelta vas-
tausta presidentti Wilsonin rau-
hanneuvotteluehdotukseen. Vas-
tauksen arvellaan kuitenkin tu-
levan kieltäviin, ottaen huomio-
nen, että pari päivää taaksepäin
puolueettomien maitten diploma-
attisten virastojen välityksellä
liittoutuneitten Saksalle anta-
massa vastauksessa kiertäen kieltä-
dyttiin suorastaan rauhanneu-
vottelusta. Liittoutuneet vas-
tauksessaan Saksalle syyttivät
Saksaa ja Itävaltaa sodan ai-
hennuttamisesta ja väitettiin rau-
han tarjouksenkin olevan petoli-
sen.

Rauhantarjojen hylkääminen kuohuttaa mielet Saksassa.

Berlin, 2 p. tammik. — Saksan
sanomalehdistö on selittänyt kat-
kerasti, että liittoutuneet ovat
hyljänneet Saksan tekemän rau-
han tarjouksen. Lehdet myöhä-
sivät, että sodan jatkaminen syi-
nen saakka kunnes viimeinen ve-
ritrippa on kansoista laskettu
maahan on mieleltöntä, mutta
kun liittoutuneet eivät suosi-
telemaan rauhaa niin — niin
päättävät saksalaiset — silloin
ei ole saksalaisilla muuta mah-
dollisuutta kuin antaa Hinden-

(Jatkoo toisella sivulla.)

I. w. w:laiset vallanneet junan Minnesotassa

Bemijidi, Minn., 2 p. tammik. — Sata viikokunta I. W. W. lii-
tton kuuluvaksi otaksuttua
kuljeskelevaa työmiestä ovat val-
lanneet Minnesota & Internatio-
nal rautatieyhtiön tiellä tänne-
päin tulevan rahtijunan Gammel-
lissa. Junasta karkoitettu juna-
miehistö on tapahtumasta ilmoit-
tanut tänne sähköteitse kun i. w.
w:laiset ovat vielä matkalla. Jun-
an odotetaan saapuvan tänne il-
tasella, jolloin i. w. w:laisilla pi-
täisi täällä olla suuri kokous.

Everettissä syytettyjen i. w. w:läisten juttu

Olympia, Wash., 2 p. tammik. —Everettissä tapahtuneen kaha-
kan johdosta vangittujen ja syy-
tettyjen puolesta tehty vaatimus
saada juttu siirrettyksi tuomari
Bellin hallusta jollekin toiselle
tuomarille on saapunut valtion
ylioikeudelle. Päätöstä vaati-
muksen suhteen on pyydytty tä-
män kuun 5 päivään mennessä,
jolloin Everettissä ajotajan jat-
kaa syytettyjen tutkintoa, mutta
valtion ylioikeus on kuitenkin il-
maissut antavansa päätöksen
vasta tämän kuun 12 päivänä.
Luultavimmin Everettissä tut-
kinto tulee lykkääntymään sii-
hen saakka.

200 PAKOLAISTA PA- LAA SOTALAIVAL- LA KOTIIN

Washington, jouluk. 30 p. —
Hallitus on lopultakin saanut
suunnitelman valmiiksi ja hy-
väksytyksi, jonka mukaan ne
200 amerikkalaista, jotka kuuka-
usia jo ovat Syyriassa olleet pida-
tettuna, saadaan tuotettua koti-
maahan. Heidän Yhdysvaltoihin
tuottamiseksi on hallitus jo pit-
kään aikaa ollut neuvottelemassa
Turkin hallituksen kanssa, mut-
ta Turkin sotilasvirkaolijat eivät
ole antaneet lupaa tähän tarkoi-
tukseen käyttää Jaffan satamaa,
joka olisi paras ollut. Lopulta-
kin Turkki antoi luvan, että nä-
mä pakolaiset voidaan ottaa Yh-
dysvaltain sotalaivalle Beirutis-
ta ja siksi on Yhdysvaltain Kon-
stantinopolissa ovelle läheti-
lälle annettu määräys varustaa
Yhdysvaltain Alexandriassa, E-
gyptissä oleva risteilijä, Des Moines
tätä tarkotusta varten ja lä-
hettää se Beirutin, minne sillä
vähin kysymyksessä olevat ame-
rikalaiset kuljetetaan.

ALASKAN KAUPUN- KI TULESSA

Valdez, Alaska, tammik. 2 p. —
Valdezin kaupunki on syyt-
tynyt tuleen ja sen liikekeskusta
on jo kokonaan palanut. Joita-
kin satamalaitoksia on jo myös-
kin tuhkana ja ellei apua pian
saada, niin ovat kaikkikin lai-
tokset ja talot vaarassa palaa.
Apua on pyydytty Sewardista ja
Cordova. Palaneitten raken-
nusten ja tavaravarojen arvo
nousee \$500,000.

Sotatoimet jatkuvat

Berlin, 2 p. tammik. — Sota-
virasto on ilmoittanut, että sak-
salais-itävaltalaiset sotajoukot
ovat säännöllisesti edenneet Ru-
maniaassa ollen nyt Fochynan
ja Fundenin kaupunkien edus-
talla. Rintama nykyään kulkee
Visirusta, 30 mailia lounaiseen
Braitasta Plaginistiin, Karpaa-
teille. 300 vankia on saatu sekä
6 tykkiä ja 26 kuularuuskuja saa-
liksii.

Joulukuulla englantilaisten mies- hukka oli yli 36,000 miestä.

Lontoo, 2 p. tammik. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että joulu-
kuun alusta 23 päivään saakka
menettivät englantilaiset kaik-
iaan 36,350 miestä ja 815 up-
seeria. Englannin mieshukka
Somme-joella nousee näitten las-
kujen mukaan 520,017.

Submariinit upottelevat laivoja.

Lontoo, 2 p. tammik. — Lai-
valiiketoimisto on ilmoittanut va-
poteiksi Kreikkalaisen höyrylai-
va Demetrius Inglesis'en, norja-
laiset höyrylaivat Floran ja Evan
sekä venäläisen purjelaiva Seodon.
Demetrius Inglesis oli 2-
088 tonnin ja Flora 1,032 tonnin
kantoinen.

Brest, Ranska, 2 p. tammik. — Kreikkalainen höyrylaiva Sapho, 2,078 tonnin kantoinen on upotettu. 9 laivan miehistä on pelastettu. Toisten kohtalo on tuntematon.

Englanti takavarikoi kaikki kuparimotut

Lontoo, 2 p. tammik. — Eng-
lannin hallitus on ottanut taka-
varikoon kaikki kuparin ja ku-
parineuvot, jotka eivät ole väl-
tämättömästi käytännössä. Ku-
parin käyttöä hallitus sotatarpei-
siin

Sadetulva hukutta- nut 100 henkeä

Tulva lakautti maahan kaupun-
gin Australiassa.

Lontoo, 2 p. tammik. — Reu-
terin toimiston Bribanesta Aust-
raaliasta saama tieto kertoo, et-
tä Queenslandissa on sademyrs-
kyn synnyttämä tulva tuhonnut
Clermontin kaupungin. Kau-
pungin liikekeskus ja melkein
kaikki muutkin rakennukset ovat
sortuneet tulvan tiellä. 100 hen-
keä luullaan hukkuneen. 50 ruu-
mista on jo löydetty.

Suomalaisia kohta- lon murjomana

Kaksi tukehtunut kaasuun Det-
roitissa.

(Työm. kirjeenvaihtaja kertoo.)

Detroit, jouluk. 28. — John
Ilmonin poortitalossa, 101 Or-
leans st., kuoli jouluyönä kaasu-
un kaksi nuorta miestä: Matti
Vanhapelto, syntynyt 3—8—1892
Säkkijärven pitäjässä, Villan
kylässä ja Fr. Aug. Suckman,
syntynyt 2—20—1884 Vihdissä.
Kuolemantapaus oli seuraava:
M. Vanhapelto meni illallisen
jälkeen ylös huoneeseensa ja
nähtävästi oli mennyt nukkui-
maan. Myöhemmin meni ylös
Suckman, joka asui V:n kanssa
samassa huoneessa. Huoneeseen
sisälle mentyä oli hän tietenkin
lukkinnut oven ja sen jälkeen vie-
lä köyhtänyt rautalangalla kiinni.
Sittenkin oli hän avannut kau-
sun, joka virtasi täydellä voimal-
la kun aamulla murtauduttiin
sisälle. Vanhapelto oli vuoteel-
la niinkuin tavallisesti nukku-
massa ja Suckman lattialla ma-
kamassaan. Otaksuma, jota voi
pitää aivan varmana, on se, että
Suckman, joka lääkärin tarkas-
tuksessa huomattiin pahoin ve-
neerisen taudin saastuttamaksi,
on kyllästynyt elämänsä ja sa-
malla lopetti toverinsakin elä-
män.

Miehet ovat olleet Detroitissa
noin kuusi kuukautta ja tulivat
tänne Duluthista, jossa myös oli-
vat olleet yhdessä. Miehet työ-
skentelivät puutöissä laivaveistä-
mällä. Tässä maassa he olivat
olleet noin kolmeen vuoteen.

Jos joku haluaa tietää tarkem-
min sanotusta asiasta, niin voi
kirjoittaa osoitteella: John Ilmo-
ni, 101 Orleans st., Detroit, Mich.
Suomalainen murhattu Salt Lake
Cityssä.

Salt Lake City, Utah, jouluk.
27. — Jouluaatopäivän vastaise-
na yönä, keskijouluun aikaan, mur-
hattiin täällä eräessä kapakin
takahuoneessa suomalainen 30-
vuotias kaivosmies John Fre-
drickson.

Murhan syyrä oli ilmeisesti
ryöstös. Fredricksonin taskut
olivat vedetty nurin ja murhaaja
oli nähtävästi ottanut kaikki hä-
nen rahansa. Poliisit eivät ole
tehneet mitään vangitsemisia
vielä.

Fredricksonin sanotaan tulleen
Salt Lake Cityyn Gold Hillistä.
Utahista, edellisestä tiistaina. Hän-
nellä oli viljalti rahaa ja sano-
taan hänen kolmena päivänä en-
nen kuolemaansa käyttäneen ni-
tä tuhlavasti.

Japanin väkiluku huo- mattavasti lisääntynyt

Tokio, tammik. 1 p. — Viral-
lisesti ilmoitetaan koko Nippo-
nin valtakunnan väkiluvun ole-
van 77,289,596 henkeä kun sii-
hen luetaan Japani, Korea, For-
mosa ja Japanin puoli Sahalinin
saarta. Tämän mukaan on Ja-
panin väkiluku viime vuodesta
kasvanut 1,760,835 hengellä, jota
vastaavasti luku vuosi sitten oli
781,343, eli 1.6 lisäys kutakin 100
asukasta kohden.

LAKKOLAKIA PUU- HAAVA KOMITEA ALKANUT KUU- LUSTELUNSA

Washington, D. C., tammik. 2
p. — Presidentti Wilsonin keho-
ituksesta alkoi senaatin valtiot-
ten väliin kauppakomitea julki-
set kuulustelunsa tehdkäseen
niitten perusteella lisäehdotuk-
sia Adamsonin työpäivälakiin.
Tarkoituksena on saada tämän
lain yhteyteen sovittua pakol-
lainen sovittelu, joka tulisi lak-
kojen teon ehkäisemään, sillä ai-
kaa kun tutkimukset asian joh-
dosta ovat käynnissä.

Rautatieyhtiöitten puolesta il-
maisi entinen senaattori Faul-
ner, Länsi Virginiaasta, että niil-
lä ei itse periaatteessa ole mi-
tään presidentti Wilsonin suun-
nitelmia vastaan, mutta että
rautatietyhtiöt siltä voinevat tar-
peen tullen tehdä omia lakiehdot-
uksia kysymyksen yksityiskoht-
tien ratkaisemiseksi. Komitean
kuulusteluissa ei ollut ainoata-
kaan rautatieläisten johtomiestä
läsnä, eikä varmuudella voida sa-
noa aikovatko nämä kuulustelui-
hin saapuaan. A. F. of L:n
sihteri, Frank Morrison, ilmoit-
ti järjestönsä puolesta, että se
tulee vastustamaan "jokaista toi-
menpidettä, joka sisältää pakko-
tekoja, olivatpa ne sitten luon-
teeltaan mitä tahansa". Sama-
ten ilmaisi merimiesten union e-
dustaja, Andrew Furuseth, vas-
tustavansa kaikkia pakkotoimen-
piteitä ja sovittelulakeja.

Senaattori Newlands ilmoitti,
että komitea ei aijo kauan asiaa
käsitellä, vaan että kummallekin
riitapuolelle tuliaan antamaan ai-
kaa korkeintaan kaksi päivää.

Isänmaallinen pöhlöily laimenee

Kitchener, Ont., tammik. 1 p. —
Joitakin kuukausia sitten is-
änmaallisuuden nimessä muu-
tettiin tämän kaupungin nimi
Kitcheneriksi, koska pidettiin,
että sen entinen nimi, Berlin, ei
ollenkaan sille nykyisen mielia-
han vallitessa ollut sopiva; se
näet häiskähti liaksi saksalaisel-
le. Nyt kuitenkin on tuon nimi-
vaihdoksen johdosta uudelleen
äänestetty ja asukkaat suurella
äänten enemmistöllä ovat päättä-
neet ristiä kaupunkinsa uudelleen
Berliniksi.

Kun äänestyksen tulos tuli
julkisuuteen, sattui kaupungissa
parhailaan vieraillemaan lomalle
päästetty 108 pataljoona, jota
tämä "saksalaismielisyys" niin
suuresti harmitti, että miehet al-
koivat mellastaa ja puskea vi-
haansa kaupunkilaisiin. Äkäi-
sää hyökkäivät sotilait erä-
seen sanomalehden toimistoon ja
teivät siellä perusteellisen hävi-
tyksen, sekä sitten valtuuston
kokoukseen, missä haavottivat
ja pahoinpitelivät kahta valtuus-
miehistä. Lopuksi oli paikalle na-
purikaupungista, Lontoosta, tu-
tua 122 pataljoona rauhustusty-
ötä tekemään, jolloin kaupunki
julistettiin sotilaan. Vahvat
sotilasvartiostot risteilevät nyt
kaupungin kaduilla yöstä päiyää
ja mieliala on perin sotaisia.

DYNAMIITTILÖYTÖ AIHEUTTANUT TUTKI- MUKSIA.

Oakland, Cal., jouluk. 31 p. —
Tänään löydettiin vanhan Em-
erville kilparadan puulaitoksen
alta kuusi pötköä dynamiittia.
Löytö on pannut useitten kau-
pungin salapoliisit liikkeelle, sil-
lä viime aikoina on kaksi kiris-
tysjoukkuetta harjoittanut Cali-
forniaassa menestyksellisesti työ-
tään. Arvelaan, että tällä dy-
namiittilöydöllä olisi jotain yht-
teyttä sen räjähdyskassa kanssa
jolla vahingotettiin joitakin päi-
viä sitten erään C. T. Hutchin-
sonin rakennusta sen jälkeen
keun kuin hänelle ensin oli uh-
kauskirjeitä lähetetty. Muuan
näistä kiristysjoukkueista tunne-
taan Contra Costa renkaan ni-
mellä.

Portlandin laivanra- kentäjien lakko

Konepajan laajennustöissä työ-
kentelevät nikkarit yhtyneet
lakkoon.

Portland, Ore., 2 p. tammik. —
Willamette Iron & Steel Co:n
konepajan ja laivatelakan lisära-
kennuksilla työskentelevät 25
nikkaria yhtyneet lakkoon kan-
pattaakseen metallityöläisten
vaatimusta union tunnustamisesta.
Yhtiön isännöitsijä Ball on
selittänyt, että yhtiön palveluk-
seen on jäänyt 75 miestä, tietysti
konttoriväkeä ja muita sellaisia
(lakossa on noin 500) ja yhtiö
aikoo jatkaa töitten teettämistä
odottaen, että lakkoon menneet
työläiset saadaan takaisin työ-
hön tarvitsematta myöntää heil-
le union työpajan järjestelmää.

Lakon alaisia konepajoja ja
laivatelakoita vartiomaajona on 25
kaupungin poliisia, ollen varti-
jasto yhtä voimakas yöllä ja päi-
vällä. Lakkopaikalla poliisivarti-
oimista johtaa poliisiluutnantti
L. V. Jenkins. Hänellä pide-
tään valmiina 15 miehiin reser-
vi poliisiasemalla.

Kaupungin komissioneri Ba-
kerin puheilla on käynyt (nähtä-
västi työntekijöiden lähettämä-
nä viisi miestä, jotka ovat väit-
täneet edustavansa lakossa ole-
via työläisiä ja olevansa haluk-
kaita neuvottelemaan Willamette
yhtiön presidentti Ballin kanssa
lakon sopimisesta jättämällä u-
nion järjestymiskysymyksen syr-
jään. Miehet pyysivät komissio-
nerin avustusta sellaisten neu-
vottelujen aikaansaamiseksi. Ko-
missioneri ei kuitenkaan ole teh-
nyt asian suhteen enempää kuin
luvannut harkita asiaa. Luulta-
vimmin sellaisella neuvottelulla
ei olisi mitään mahdollisuuksia
onnistumiseen, sillä lakko alkoi
pääasiassa union hyväksymisen
vaatimiseksi, jota työntekijät
eivät tahtoneet myöntää ja tus-
kin on luultavaa, että työlaiset
nyt heti olisivat halukkaita pala-
amaan paikoille, joista ovat lak-
koon lähteneet. Missä suhtees-
sa yhtiö on tähän neuvottelupu-
laan toteaa se, että yhtiön presi-
dentti Ball heti sen järestä julki-
sesti on ilmoittanut olevansa ha-
lukas nimittämään jäseniä sel-
laiseen sovinnoneuvottelukomite-
aan, joka tulisi riitaisuudet rat-
kaisemaan edellyttäen, ettei u-
nion hyväksymistä vaadita yhti-
öltä.

Lakkotaitelut uhkaa levetä toi-
sillekin työpaikoille lähiseutu-
villä, sillä Northwestern Steel Co:n
tällä valmistamia teräslevyjä on
käytetty laivanrakennuksiin
Seattlessa samoin kuin täällä
valmistettuja höyrypannuja on
asetettu useihin lähesiutujen te-
ollisuuslaitoksiin. Jos lakko tä-
käläisellä konepajalla kestä kau-
vemmin niin tulevat union työ-
läiset ennen pitkää kieltäyty-
mään käsittelemästä täältä lähe-
tettävää tuotteita. Oregon Cityssä
Hawley Pulp & Paper Co:n
paperitehtaalla pannusepät ovat
kieltäytyneet asettamasta Willa-
mette yhtiötä tilittajaa paperi-
massan keittoametta. Työstä
kieltäytyminen ei koske suoras-
taan paperitehdasta, sillä Willa-
mette teräsyhtiö on täytettävänä
olevan sopimuksen mukaan si-
toutunut asettamaan sanotut am-
meet paikoilleen ja olivat am-
meitten asettajat Willamette te-
räsyhtiön palkkaamia.

Saksa kieltää leipäka- pinoita tapahtuneen

Berlin, 2 p. tammik. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että Ham-
burgissa ei ole joulukuun ajalla
eikä muulloinkaan tapahtunut
sellaisia mellakoita, joita eng-
lantilaiset uutistoimistot ovat il-
moittaneet tapahtuneen. Eng-
lantilaisen uutistoimiston ker-
tomuksissa sanottiin, että Ham-
burgissa olisi ruokatarpeitten
puutteen tähden mellakoita ta-
pahtunut useampina päivinä ja
että useita henkilöitä olisi van-
gittu. Nyt on Hamburgista il-
moitettu, ettei siellä ole tiedetty
mitään sellaisista tapahtumista.